

Téereb Daaniyel — Limu Juróom-Ñett-Fukk ak Juróom.

Mélokaan yu Yonent ci Kàddug Yàlla: Dale ci Yégley Esayi ba ci Peeñ yu Jamono Jii

Jeff Pippenger
2024-02-08

Naka ci Esayi di joxe yégle bi ñu teewal ci juróom-benn-fukk ak juróom-ñeent at yi (sarax 7, aaya 8) ci njiitu Yerusalem bu bon bi, daf koy joxe ca “toobkat bi ay tool” ak “boppu yoonu ndox mi jóge ca bëccëg ndox mu kawé mi,” ci atum 742 bala ñu juddu Kirist. 742 bala ñu juddu Kirist dafay teewal 1863, ndaxte Yeesu dafa sax di wone mujj gi ak njàlbéen gi. Noonu itam, ñàkk dégg-dëgg bi amoon ci 1863 dafay teewal yoonu Dibээр bi ci États-Unis, ndaxte Yeesu dafa sax di wone mujjug benn mbir ak njàlbéenu benn mbir. Atum 1863 moo nekkoon njàlbéenu kèrgóorug Adventist bu Laodise te ñu bind ko ci yoon, te kèrgóor googu dees na ko bàyyi mu neen ca “yëngu-yëngu su mag sa” bu yoonu Dibээр bi. Naka la benn kurpooraasion bu yoonu Réew mi di yor (waaye du mbooloom gëm-gëm gi di yor Réew mi) man a sax ci sampu Bésu Noflaay bu juróom-ñaareel bi, ci jamono ji nguur googu sax di tere ci yoon jaamu Yàlla ci bés boobu juróom-ñaareel bi?

Ci njàlbéenu ak ci mujju liggéeyu Kirist, Moom dafa sellal kër Yàlla gi. Ci jëkkërinu sellalu kër gi, Kirist wone na ne njiit ya defoon nañu “këru Baayam” bëccëg sàcc yi; waaye ci mujjug sellalu kër gi, Moom wone na ne “seen kër” bàyyi nañu ko ci leen, nekk dëkkadi. Israayil gu yàgg gi moo melal Israayil gu tey gi. Moom tabax na te sellal kër Millerite gi ci njàlbéenu Adventism; waaye ci mujjug sellal gi, sellalu ñaar-fukk ak ñeent junni nit ñi, Adventism bu Laodisee génn na ko ci gëmminam, te “seen kër” bàyyi nañu ko noonu, nekk dëkkadi.

Esayi nekka na ci wettaare bi bañkatu mbubb ya bi, ba mu dajee buur Ahaz. Toolu bañkatu mbubb ya dafay tegtal setal gi Yonnent Kóllère gi matale, moom mi di ñëw ci saa si ca kër Yàllaam, te mooy setal doom ya Léwi ni ak “savon bu bañkatu mbubb.” Setal googu am na ca njàlbéenu Adventism, te dina amaata itam ca mujj ga.

Xooluleen, dina yónni sama ndaw, te mooy xayma yoon wi ma jiitu; te Boroom bi ngeen di seet, dina dikk ci seeni kër-yàlla ci mbir mu gaaw; waaye it moom mooy ndawub kóllère gi ngeen di bannexal seen bopp ci moom: xooluleen, dina dikk, la Boroom xarey mbooloo yi wax. Waaye kan moo man a dékku bésu dikkam? te kan moo man a taxaw bu feeñee? ndaxte moom mel na ni safara buy laabal pepp, te mel it ni saabu way raxas mbubb yi; te dina toog ni aji laabal ak aji setal xalis: dina setal doomi Léwi yi, te xallal leen ni wurus ak xalis, ngir ñu jébbal Boroom bi sarax gu jub. Kon saraxu Yuda ak Yerusalem dina neex Boroom bi, ni ko nekkoon ca jamono yu yàgg ya, ak ni ko nekkoon ca at yu njëkk ya. Malasi 3:1–4.

Esayi dajee ak Akas, ànd ak màndargam doomam yu tudd nekk saytu ne ci jamono yu mujj yi, “des na ci ñiy dellusi.” Des bi mooy ñi “dellusi.” Esayi dajee ak buur bu bon Akas ci nettali setal kër

Yàlla gi, li tàmbalee ci nettali Millerite bi ci atum 1844, te yëngoo ci wax ju mujj ci ndax moytuwul ci 1863. Ci jamono yu mujj yi setal gi mooy nettali tēj gi ñeel ñaar-fukk ak ñeent-fukki junni nit. Bu fekke ne Millerites yi toppoon nañu yoon wi Yàlla ubbe woon gannaaw 1844, ñoom daan nañu matal liggéey bi.

“Bu Bés bu mag, gannaaw réeru bu mag ba ci atum 1844, jàppoon nañu seen ngëm bu dëgër te topp ci benn xel sàkkug Yàlla buy ubbi, di nangu yégleb malaaka bu ñetteel bi te ci kàttanu Xel mu Sell mi di ko waare ci àddina si, kon dinañu gis ndimmalu Yàlla, Boroom bi dina liggéey ak seen jéego ak doole ju mag, liggéey bi dina mat, te Kirist dina ñëw ba noppi ngir jël ay nitam ngir séen pey. Waaye ci jamono jooju bu sikki-sàkki ak xel mu wóorul, mi toppoon gannaaw réer ga, ñu bare ci way gëm yu advent yi bàyyiwoon nañu seen ngëm.... Noonu liggéey bi xeexal nañu ko, te àddina si des ci lëndëm. Su fekke ne mbooloom Adventist bépp bennoon na ci ndigali Yàlla ak ngëmug Yeesu, ana nu seen jaar-jaaru mboolem li melwoon lu wuute lool!” Evangelism, 695.

Ñàkk gi ci “topandoo benn xel ci ubbeeku yërmandey Yàlla,” indi na leen ci ab tolluwaay bu Laodise la ci atum 1856, te ngànt gi topp ci 1863 màndargaal na tambale gu wërgàn gi ca màndij ma, mi woon na misaal bu Israayil gu yàgg ga, ba ñu daanoo seeni fukki nattu yu mujj, te gannaaw loolu dañu leen daan kaweel ni ñu dee ca màndij ma biir ñeent fukki at yi topp.

Doomu Esayi joxe dige njariñ bi ne ci xeexub kër Yàlla bu mujj bi ci fan yu mujj yi, ne: “des na ay bàyyi yu dinañu dellu.” Seen “delluwaay” leer na ci Yeremi, mi ñu digoon ne bu “delloo,” dina nekk waardakatu Yàlla. Ñetti fukki junni ak ñeent fukki junni ñoo di ñi dellu gannaaw njuumte.

Ñi bokk yu tollooki téeméeri ñeent fukk ak ñeent junni ñu amoon nañu benn naqar te xaar seeni Boroom. Ñoom lañu melaloon ci xale yu jigéen yu xam-xam ci jaar-jaari Millerite, te ci ñaari jaar-jaar yi, muy njàlbéen ak mujj, ñaari yet yi dajoo ba doon benn xeet, bi Xel Mu Sell mi di tuuru ci jamono jiitu Guddi.

Bu bon buur Acaas dafay teewal njiitu Yuda yi di dégg bataaxalu wax ji, waaye ñu bañ xibaar bi Esayi jox, te ci loolu ñuy “rëcc, tëdd, dammiku, ñu fiir leen, te ñu jàpp leen.” Ñoom ñoo di ñi “laaj ñi am rab yu xam-xam ak seykat yi di xool ndaw te di jàmbat,” di teewal njállam spiritualis màndarga gi ñu daanu ci bi ñuy nangu réer gu tar gi 2 Thessaloniciens wax. Bañug Acaas ci bataaxalu Esayi ci atum 742 ba Jesu di juddu, méngoo na ak 1863, ba bataaxalu Miller ñu bañ ko. Esayi dafay màndargaal Miller, te bataaxalu ñaar ñépp, Esayi ak Miller, dafa sukkandiku ci “juróom-ñaari waxtu yi,” yi am seen tomb bu sax ci aaya juróom-ñett ba, ci Esayi sarax 7. Doomu Miller (doomu Esayi) dafay teewal yëngu-yëngu Eliya bi di ñëw ci fan yu mujj yi.

Kaddu yégle bi ci Ahaz ngir mu bañ, dafa boolewoon ak wax ju jiitu ne dees na ko not ak buur bu bëj-gànnar, mi nekk ci fan yu mujj yi boole gu ñetti wàlloo yi ci Room gu bees, te baamtu bi mooy jiite ko.

Boroom bi waxaat maat ak manaat ne: Ndaxte xeet wii bañ na ndoxum Siloah yi di daw ndànk, te dañuy bannex ci Rejin ak doomu Remaliya; kon nag xool-leen, Boroom bi dina yéeggal ci seen kaw ndoxum dex gi, yu dëgër te bare, mooy buurub Asiriyaa ak mboolem ndamam; dina génn ba weesu mboolem yoonam yi, te jël mboolem tefesi ay waayam; dina jaar ci Yuda, dina

daldi gàncax ba wees, dina agsi ba ci baat bi; te tasaaray laafam dina feesal yaatu réew mi, Émanuwel. Esayi 8:5–8.

Esayi dajee buur bu bon Akas ci njeexital yoonu ndox mu bégge buy dugg ci dexitu ndox bu kawe bi, te doonte am na jafe-jafe ci seen xel ak xam-xamu bindkat yu wóor ci li jëm ci jaar-jaari Biibël ak arkeoloog yi ci ne ndax dexitu ndox bu kawe boobu moom la woon benn ak dexitu ndoxu Siloam ci jamonoy Kirist, waaye mbir mi nekk ci wàllu waxi Esayi gu yégle li di ñëw dindi na bépp sikki-sàkka, ndaxte Esayi wax na ne buur bu bëj-gànnar bi dina dal ci Akas, ndaxte moo bañoon ndoxi Shiloah yi di daw ndank. “Shiloah” mooy turu “Siloam” ci Kóllère Gu Yàgg gi ci li jëm ci Kóllère Gu Bees gi.

Ca bëkk ci bëttantu Siloam la Yeesu fajee góor gu gumb ga, te buur bu bon Ahaz moo di misaal njiit yi Laodise gu gumb, ci 1863 ak ci yoonu Dibeer bu ñëw lu gaaw, ñoom ñi bañ a nangu ñu faj leen. “Shiloah” ak “Siloam” ñoom ñaar ñépp tekki nañu “yonni,” te benn ndigal yonnees na ko Baay bi ci Doom ji, moo ko joxee Jibril ak malaaka yu sell yi ngir yóbbu ko ci Esayi, mi indiwoon ndigal la mu “yonnes” asamaan ngir jëfandikoo ko ci ab njiit bu Laodise bu gumb.

Yoonu bi joge ca ndoxum pool bu kawe ga, fa Yàlla jaarale woon Isaaya ngir mu yégle xibaar ba, mooy melokaanu bérab bi tawub Xel mu Sell mi di jaar ba jëg ci nit ñi Yàlla, ni ko ay tuub yu wurus yi nekk ci peeñu Sakariya tegtale, walla ni eskalyee bi nekk ci géntu Yakub.

“Li Yàlla waajalal nu, feeñ na ci Sekarya, ay sarax 3 ak 4, te 4:12–14: ‘Noonu ma tontuati, ne ko: Lan ñooñu ñaar ñaari carit yu oliif yii, yi di jaarale ci ñaari tuub yu wurus yi, di sotti diiwu wurus gi ci seen bopp? Noonu mu tontu ma ne: Xanaa xamul looñu di? Ma ne ko: Déedéet, sama Boroom. Noonu mu ne: Ñooy ñaari nit ñi ñu fal ngir liggéey bi, ñi taxaw ci wet Boroom bi moom suuf sépp.’”

“Boroom bi am yëf yu bare lool. Amul benn ñakk ci jumtukaay yi. Loolu moo tax, ndax sunu ñakk gëm, sunu àddina-jàpp, sunu wax ju yomb, sunu gëmadi, bi feeñee ci sunu waxtaan, la tax ker gi ñuul di dajal ci sunu wër. Kirist du feeñ ci wax walla ci jikko ni Ki neex lépp, te di Ki gën a màgg ci fukki junni ñi. Bu bakkan bi doylloo yékkati boppam ca neen, Xelum Boroom bi man na def lu néew rekk ngir moom. Sunu gis-gis gu gàtt gi dafa gis ker gi, waaye manul a gis ndam li nekk ca gannaaw. Malaaka yi yor nañu ñeenti ngelaw yi, yi ñu tegtal ni fas mu mer, muy wut a récc ngir tasiku te daw ci kow suuf si bépp, yóbbu alag ak dee ci yoonam.”

«Ndax nuy nelaw ci wetu àddina bu dul jeex? Ndax nuy nekk ñakk xel, di sedd te dee? Éy, na nu mën a am ci sunuy mboolooy gëm gi Xelum Yàlla ak ngéemam mu wol ci ay nitam, ngir ñu taxaw ci seeni tànk te dund. War na nu gis ne yoon wi xat na, te buntu bi ñuul na. Waaye bu nu jaaree ci buntu bu ñuul bi, yaatuwaayam amul kemtalaay.» Manuscript Releases, volume 20, 216, 217.

“Diw wurus wi,” mooy yégle yi joge ci Xelum Yàlla, yu wàccéee from ndox mu kawe mi jaar ci yoon wi, maanaam ñaari tuub yu wurus yi, te yooyu mooy ñaari seede yi di Bible bi ak Xel mu Yàlla di waxe, walla Kóllère Gu Yàgg gi ak Kóllère Gu Bees gi, walla yoonu Yàlla ak yonent yi, walla Musaa ak Eliya.

“Ñi ñu ñu fal ci diwanu Boroom bi bu suuf sépp, ñooy ñi am taxawaay bi ñu woon jox Seetaan ba noppi mu doon serafën bu muur. Jaarale ko ci bindu sell yi wër ay ganguneem, Boroom bi di saxal jukkoo buy doxte ak waa suuf si. Diwlin gu wurus gi mooy ndigalu yi Yàlla di yokk lampi way gëm yi, ngir bañ a xëy tey dee. Su fekke ne diwlinu sell wii du tuurée ci asamaan ci yégle yi Ruuwu Yàlla, yëf yi bon dinañu noot njariñ gu mat ci kaw nit ñi.”

«Yàlla dañuy ko toroxal bu nu jotul yégle yi mu nu yónnee. Noonu lanu bëggul diwlin wurus wi mu bëgg a tuur ci sunuy xol ngir jottali ko ñi nekk ci lëndëm. Bu woote bi agsee naan: “Xoolleen, jëkkër ji ngi ñëw; génneen ndajem ko,” ñi jotul diwlin ju sell ji, ñi yarul yiwug Kirist ci seen xol, dinañu gis, ni jigéen yu ñakk xel ya, ne ñoom dañoo ñakk waajal ngir daje ak seen Boroom. Amuñu ci seen bopp kàttan gu ñuy manee amee diwlin ji, te seen dund dañu yàqu. Waaye suñu ñaanée Xel mu Sell mi Yàlla, su nu ñaan ak dogal, ni Musaa defee naan: “Won ma sa ndam,” mbëggeelug Yàlla dina fees ci sunuy xol. Jaarale ko ci bant yu wurus yi, diwlin wurus wi dinañu ko jot. “Du ci doole, du ci kàttan, waaye ci sama Xel la, kóolote Boroom mbooloom yi.” Ci nangu leer yu mel ni xeet yu neex yu Jantub Njubte, doom yi Yàlla dañuy leer ni ay leer ci àddina si.» Review and Herald, July 20, 1897.

Bataaxal bi Achaas di bañ moo doon bataaxalu Yuuxu Guddig Guddi bi ci Guddi, te bu ko njiiti Laodisee nangoo woon—mooy bataaxal bi ñu yónnee ca Laodisee ci atum 1856—kon dafa waroon jëm ci jeexital ñaareelu dikkug Kirist. Noonu, bataaxal boobu dinaa yokku ba nekk yuuxu bu kawe, te nit ñi Yàlla dinañu matale liggéey bi te nekk ci jàmm. Waaye, seen bopp lañu delloo ci mbalis mi ñu leen musaloon ci moom.

Esayi ak Ahaz dañuy leen ni ñu nekk ci diggante setal gi ci toolu buuru-setalkat bi, te loolu la Yonnenta Kóllëre gi di matal ci Malasi saar ñetteel. Ci njariñu misaal, dañuy nekk fa ñu di tuur “diwlin bi” (benn yégle), ci gis-gisu Sakari, te ci àjjana yi mujj, yégleb Esayi ci Ahaz mooy yégleb Islaam bu ñetteelu Musiba bi; mooy yégleb jaar-jaaru nettali bu nëbbu bu juróom-ñaari dënn-dënn yi; mooy yégleb ne juróom-ñetteel bi boka na ci juróom-ñaari yi; mooy yégleb toolu reseñ bi; mooy yégleb “Dëgg gi,” te yooyu yépp ay cër yu boka ci Peeñug Yeesu Kirist lañu, te moo di ci àjjana yi mujj jur setal gi ñu misaale ak toolu buuru-setalkat bi.

Meloon na te itam itam ndigëlub “juróom-ñaari yoon yi itam,” buy soppi doxalin bi nekk ci doj u fondasiyoŋu Miller, ba nekk boppu koñ bi; ndaxte mooyoon dëgg gu jëkk, te moo tax it war a nekk dëgg gu mujj. Atum 1863 màndarga woon jeexitalu benn yoonu sellal gu tãmbalee ak ñëwu malaaka bu ñetteel bi ci 22 Oktoobar 1844, te ci mujj ga agsi ca leerug “juróom-ñaari yoon yi” ci 1856. Ci 1844, leerug ñaari junni ak ñetti téeméeri at yi màndarga woon benn tambali buy indi ci mujj ga ñu màndargaal ak ñaari junni ak juróomi téeméer ak ñaar-fukk at yi. Waaye, gumba gu Laodise ci tambali bi ak ci mujj gi, bañ na gis jukkoo gi nekk diggante ñaari peeñ yi. Atum 1863 dafa tegu ci jeexitalu benn yoonu sellal gu faral di am saa yu benn waxu ndigël ubbee, te waxu ndigëlu malaaka bu ñetteel bi ubbees na ko ci 22 Oktoobar 1844.

Leeru ñetteelu malaaka mi ñu ubbe woon ci 1844, nekkuwul benn leer rekk; mooy li Sœur White di tudde “leer gu ñuy yokk bu ñetteelu malaaka bi.” Leer gu ñuy yokk bu ñetteelu malaaka bi tãmbalee na ci 1844, te mu ngi sax di yokku ba keraanak jot ci tëj; waaye bi mu njëkk a agsi, ak bi mu demee jeex ci mujjam, am na ab jamono ju matale wu ñetteelu malaaka bi. Yooyu jamono yu

matale, ci njàlbéen ak ci mujj, itam dañuy tegtal ab yoonu nattu wu Daniel di wone ni “xam-xam dina yokku,” te loolu itam mooy leer gu ñuy yokk bu ñetteelu malaaka bi.

Jëfandikoo ngir seet-setal gi ca njàlbéen ga tàmbalee na ci 1844, te leer gu dëgër di jëm kanam yokk na xam-xam ba ba ci 1856 mu agg ci jeexitalam. Leer gu njàlbéen ak leer gu mujj gi ci jamono jii ñuy seet-sete, ñooy ñaari gis-gis yi nekk ci Daniel saari juróom-ñett, ayaar 13 ak 14, te ñuy tegtal fondamaaju ak doxalin wu digg bi ci Adventisme.

Jàmmu nattu bu malaaka bi jëkk tàmbalee na ci 11 Ut 1840 te jeex na ca njàqare bu jëkk ba, 19 Awril 1844. Gannaaw loolu jàmmu nattu bu ñaareelu malaaka bi tàmbalee na, te sax ba ci 22 Oktoobar 1844. Foofu la ñetteelu malaaka bi agsi, te jàmmu nattu bu ñetteelu malaaka bi sax ba ba Adventismu Laodise bésag na leerug ñetteelu malaaka bi ci atum 1863.

Jamono nattu bu ñetteelu malaakam bi ngir Adventisme Millerite amoon na tambali ak mujj, te tambali gi ak mujj gi dañoo war a teg benn mbir, ndaxte Yeesu dafa sax wone mujjug benn mbir ak tambali gu benn mbir. Ubbeeku leer gi di yokku gu ñetteelu malaakam bi mooy leeru feeñug (woneb “mareh” bi), ci aaya fukki ñeent ci saraxu juróom-ñaaru Daniel. Mujjug leer gi di yokku gu ñetteelu malaakam bi mooy leeru daanuj ak taccu kër-yàlla ak mbooloo mi (woneb “chazon” bi), ci aaya fukki ñett. Ñaari wone yooyu dañoo lëkkaloo ci yoon wu yonent bi.

Noonu fukki jubili bi nga li ci bésu fukk ba ci weeru juróom-ñaareel bi; ci bésu njotlaayu bàkkaar bi ngeen di li fukki bi wër seen réew mépp. Levitik 25:9.

Buuru bi war a waral ci Bésub Njéggal ga, maanaam 22 Oktoobar 1844, mooy Buuru Jubile, buy tegtal weer-gu sell gu juróom-ñaari at yi, te loolu dafa tollooke ñaari junni ak juróom-ñaar-fukk ak ñaar-fukk fan. Boroom bi dafa bëggoon yóbbu Israayil ju yàgg ja jëkk ci suuf su ñu digoon, waaye seen ngànt moo tere loolu am. Boroom bi dafa bëggoon yóbbu Israayil bu bees bi jëkk ci suuf su ñu digoon, waaye ngànt moo tere loolu am. Su fekke ne Israayil bu bees bi dafa déggaloon leer gu yokku gu malaaka bu ñetteel bi, kon dañu woon artu àddina si, te Boroom bi dellusi woon lu weesu téeméeri at.

Ngir loolu man a am, Warug Boroom bi dafa war a liggéey benn soppi ci biir Millerites yi, te Mbind mi mooy wax ne soppi boobu mooy kumpag Yàlla. Bu fekke ne Adventism toppoon na leer gu gëna yokku gu malaaka bu ñetteel bi, kon liit bu Jubile bi dina tómbe ba àgg ci mujj ga, ndaxte ci fan yi liit bu juróomeel bi di tómbe lañuy tëjje kumpag Yàlla. Ci Peeñu ma 10, liit boobu, moom mi di liit bu Jubile bi, te itam di liit bu ñetteelu ay, tambalee na a tómbe 22 Oktoobar 1844.

Te malaaka mi ma gis taxaw ci kaw géeg gi ak ci kaw suuf si yékkati loxoom jëm asamaan, te giñ ci Kiy Dund ba fàww ak fàww, Mi bind asamaan ak li nekk ci biiram, ak suuf si ak li nekk ci biiram, ak géeg gi ak li nekk ci biiram, ne waxtu du amati; waaye ci fan yi baatu juróom-ñaareelu malaaka ma, bu tàmbalee wol, kumpag Yàlla dina mat, ni ko mu yégle woon ay jaamam, yonent yi. Peeñug Yàlla 10:5–7.

Yoonu sellal gu jéggi ci nattu, mi tambalee 22 Oktoobar 1844, te moo doon leer gi di yokku ci ndigalu malaaka bu ñetteel bi, tàmbalee na ak leer gu nekk ci Daniel ayu-bés 8, saar 14, te mu jeex ak leer gi nekk ci Daniel ayu-bés 8, saar 13. Mu tàmbalee ak tontu saar 14, te mu jeex ak laaj bi

nekk ci saar 13.

Ñaari at ak juróom-ñent yaa ngi mel ni ñëwug yégleb Isaaya, bu mu jox Axaas buur bu Yudaas gu dëgg, bi xareb biir réew doon am diggante bëj-gànnar ak bëj-saalum. Ñaari at ak juróom-ñent yooyu jeex nañu ak buur bu bëj-gànnar, mi yóbbu Israyil ca jaamukaay ga. Ñaari at ak juróom-ñent yooyu dafa doon misaal ñëwug malaaka bu ñetteel bi ci 1844, ba ca ñaawteef ba ci 1863. Leer gu yokkgu, gu bopp ci malaaka bu ñetteel bi, dafa amoon nataal ci yégleb Isaaya.

Bàyyi leer gu gën a yokku ga indi jeexital ci yëngu-yëngu Millerit bi, te ci jamono jooju bu nattu, Yëngu-yëngu Millerit bu Filadelfi soppeekuwoon na nekk Kërceen Laodise. Fukk ak juróom-ñeent at yi tàmbalee woon ci 742 ba pare J.K., ak itam fukk ak juróom-ñeent at yi tàmbalee ci 1844, ñoom ñépp dañuy tegtal jëfandikoo gu nattu ak sellal ci fan yu mujj yi, mooy jamono bu mujj bu nattu ci leer gu gën a yokku gu malaaka bu ñetteel bi.

Ci jéexital waññi xel boobu, kumpag Yàlla dina mat. Ñi téeméeri juróom-ñeent-fukki junni ak ñeent-fukki ñeent ñoo di ñi xaar, dellusi te ñu tàmbée seel.

Tëjjal seedeel, te màndarga yoonu Yàlla ci seen biir sama taalibe yi. Te man dinaa xaar Boroom bi, mi làq kanamam ci kër Yàqub, te dinaa yaakaar ci moom. Xoolleen, man ak xale yi ma Boroom bi jox, nu nekk ay tektal ak ay kéemaan ci Israyil, jógé ci Boroom xare yi, mi dëkk ci tundu Siyon. Isaaya 8:16–18.

Jàmmu nattu bu leer gu yokku gu malaaka bu ñetteel bi ci fan yu mujj yi, tambali na fa jàmmu nattu gu njëkk ga tambalee woon. Mu tambali na bi Yeesu yékkatee loxoom jëm asamaan te wax ne: “jamono du amati.” Kàddu googu am na woon ci 22 Oktoobar 1844, ba bi trompet bu juróomeel bi yéglee Jubile bi ci jeexitalu wàllu juróom-ñaari bu sell bi. Wàllu juróom-ñaari at yi, bu ñu ko delloo juróom-ñaari yoon, dafa doon dëgg-dëgg ñeent-fukk ak juróom-ñeent at, walla ñaari junni juróom téeméer ak ñaar-fukk fan.

1989 mooy mooy waxtu “mujj gi” ci yëngu-yëngu ñaari téeméeri ak ñeenti-fukk ak ñeent ñaar-fukk ñent ñi, te 1989 mooy itam jeexitalu téeméeri ak ñaar-fukk ak juróom-benni at yi tambalee ca àtte ga amoon ci 1863. Yëngu-yëngu ñaari téeméeri ak ñeenti-fukk ak ñeent ñaar-fukk ñent ñi tambalee na ci “waxtu mujje gi,” ak benn misaal bu “juróom-ñaari yoon yi,” ndaxte téeméeri ak ñaar-fukk ak juróom-benn mooy asara bu benn ci junni ak ñaar téeméeri ak juróom-fukk, te loolu itam mooy genn-wàll bu ñaar ci ñaari junni ak juróom téeméeri ak ñaar-fukk.

Yeesu dafa baax di wone mujju benn mbir ak tambali benn mbir, te tambali yëngu-yëngu ñaari téeméeri ñent-fukk ak ñent mi, dañu ko ràññee ak misaalu “juróom-ñaari waxtu”, ni noonu itam la nekk ci mujju yëngu-yëngu bi. Fan yi ci wootebu malaaka bu juróom-ñaareel bi, ba kàtteg Yàlla gi mattee, tàmbali nañu ci njeexital “ñetti fan ak genn-wàll” yi nekk ci Peeñu saa ñekk fukk ak benn. Trompet bu Juróom-ñaareel bi, bi itam di ñetteelu Musiba bi, jolli na ñaareelu kàddugam ci 7 Oktoobar 2023, te léegi kàtteg Yàlla gi mi ngi ci jeex, ni “mu ko xamaloon ay jaamam, yonent yi.” Mujju yëngu-yëngu bi ràññees na ak misaalu “juróom-ñaari waxtu”, ni ko tàmbali yëngu-yëngu boobu sax ràññee woon.

Ci jamono mujj ga ci mujj, ci atum 1798, “juróom-ñaari yoon yi” ci merum Yàlla ngir buurug bëj-gànnar gi jeex nañu; te ci mujju yëngu-yëngu Millerite yi, bañ dëgg yi ànd ak “juróom-ñaari yoon yi” màndargaal na fippu 1863. Yeesu dafa mas a wone mujjug benn mbir ak njalbéenu benn mbir, te yëngu-yëngu malaaka bu njëkk bi (Millerite yi) dafay melal yëngu-yëngu malaaka bu ñetteel bi (junni ak ñent-fukki junni ñaari-fukki ak ñeenti junni ñaar-ñeent ñi). Ñaari yëngu-yëngu yooyu ñépp tambalee ak jeexee ak “juróom-ñaari yoon yi.” Mënuloo sos yooyu mbir ci sa bopp.

Dinanu wéyal ci jàng mi ci ñëw-kat bii ci beneen waxtaan.

“Nit ñi nekk ci berab yu ame yëngu-yëngu waruñu soppeeku ba jot ci njub, yombal bopp ak yàquite yu àddina bi, ndax mēnuñu koo fey; te sax suñu ko manee a def, doxalini Kirist du ko may. War nañu joxe njàngale yu bare. ‘Kan la mu di jàngal xam-xam? te kan la mu di tax mu dég xamle? ñi ñu dindi ci meew mi, te ñi ñu jële ci nen yi. Ndax santaane war na nekk ci kaw santaane, santaane ci kaw santaane; rëdd ci kaw rëdd, rëdd ci kaw rëdd; fii tuuti, fale tuuti.’ Noonu kàddu Boroom bi war nañu ko indil xale yi ak muñ, te wéyal ko ci seen kanam, jaaykat yi gëm kàddu Yàlla. ‘Ndax ci tuñ yi di wax ak làkk wu wuute la muy wax ak xeet wii. Ñoom la waxoon ne, Lii mooy noflaay bi ngeen di noppaliku ci ko ñi sonn; te lii mooy freski bi: waaye bëgguñu woon dëgg. Waaye kàddu Boroom bi doon na ci ñoom santaane ci kaw santaane, santaane ci kaw santaane; rëdd ci kaw rëdd, rëdd ci kaw rëdd; fii tuuti, fale tuuti; ngir ñu dem, daanu gannaaw, sàccu, jàppandikoo, te ñu jàpp leen.’ Lu tax?—ndaxte dëgguñu woon kàddu Boroom bi ñëw ci ñoom.”

“Lii mooy ne ñi jotul njàngale, waaye ñoo bëgg seen bopp xel te tànn nañu liggéey seen bopp ci topp seen xalaat yu seen bopp. Boroom bi di jox ñii nattu, ngir ñu man a jël seen taxawaay ci topp ay digleem, walla bañ te def topp seen xalaat yu seen bopp, te noonu Boroom bi dina leen bàyyi ci njeexital lu wóor. Ci sunuy yoon yépp, ci sunu liggéey yépp ci Yàlla, Mu ngi wax ak nun: ‘Jox ma sa xol.’ Xel mu suufeel bopp te nangu njàngale mooy li Yàlla bëgg. Li di may ñaan soloam mooy ne mu jóge ci xol bu bëgg te dëggal.”

“Yàlla dafay laaj ay mbir ci ay nitam; bu ñu waxee: Man дума jox sama xol ngir def lii, Boroom bi bàyyi leen ñu dem ba noppi ci seen xalaat wu ñuy jàpp ne am na xel, waaye amul ci xel mu jógge asamaan, ba kera ba Mbind mi [Isaiah 28:13] mat. Du ngeen wara wax ne: Damay topp ndigalu Boroom bi ba ci benn poñc buy ànd ak sama xalaat, te gannaaw gi ngeen sax ci seen bopp xel, bañ aña leen sàkkarale ci melokaanu Boroom bi. Nañu laaj lii: Ndax mooy coobare Yàlla? waaye du: Ndax mooy xalaat walla àtteb —?” Testimonies to Ministers, 419.